

PATENTNI SPIS BR. 2190

MIJO MENGES, UMJETNI TOKAR, OSIJEK.

Stroj za izradbu čunjastih čepova iz poprečnog drva.

Prijava od 4 maja 1923.

Važi od 1 septembra 1923.

Slika 2. prikazuje stroj u pogledu odozgo, a slika 1. njegov uzdužni presjek.

U stalku 1. u ležajima na kugle položeno je radno šuplje vreteno 2. koje ima obične dvije remenice za pokretanje: stalnu 5, i pomičnu 4.

Na ovom je vretenu glava noževa 3. na kojoj su smještene 3 noža 10, 11 i 12 (slike 2, 5 i 6). U šupljini vretena postavljen je puni valjak 6 i može se u njemu pomicati po dužini, klin 7 smješten na nutarnjoj plohi šupljeg vretena, koji zahvaća u pripadni uzdužni žljeb punog valjka 6 dopušta ovome da se pomiče u uzdužnom smeru, ali mu priječi da se okreće.

Na prednjem kraju valjka 6 smješten je gibljivi provodnik noževa 8, koji se daje skinuti i zamjeniti drugima razne veličine i kroz koji se dadu noževi pomicati uvijek sebi paralelno.

Glava noževa 3 imade tri utora ili rašljasta ureza 9, u kojima su smještene tri noža 10, 11 12, koji su položeni koso prama osovini njihove glave, a vertikalno na plohama urezaja. Noževi su čvrsto smešteni u utorima pomoću držaka 10¹ te ostaju u njima nepomični i onda, kada se prevodnik 8 od glave 3 odmakne. Dva su noža za rezanje, a jedan za glajenje.

U udubini prednjeg kraja nutarnjeg valjka 6 smješten je i može se u njem okretati na kuglastom ležaju manji valjak 15, a njegova glava 17 sa klinkem 16 siže dalje od prevodnika 8, radi čega za vrijeme okretanja prevodnika nemože da nastane trenje između njega i komada, koji se obrađuje.

Na stražnjem kraju valjka 6 nalazi se kapa 18 (slika 1, 2, 3) koje slijedi valjak u njegovu uzdužnom pomicanju, ali ne u okretanju, i u

tu je svrhu sa kapom 18 čvrsto spojen nutarnji prsten 19, koji se između dvije kolature 20 valjka 6 okreće u kuglastom ležaju.

Na kapu 18 hvataju račljasti krajevi dviju poluga 22 i 23 (slika 1, 2, 3). Drugi kraj poluge 22, upravnikom 24, spojen je na zglobov na čvrsto smještenom koljenu 25 a njezina sredina prečkom 26 sa stražnjom ručnom polugom 27 (slika 1 i 2). Ručna poluga pak ima svoje uporište na po dužini pomičnom nosiocu 28 ili na jednoj prečki 29 sa nosiocem čvrsto spojenoj. Na nosiocu je drvena klada 30, ili što slično, čime se komad koji se obrađuje pritiska na klinčić 16 valjka 15.

Druga poluga 23 pomična je na provodnim kolesima 31, i zavorom na vijak spojena je sa motkom 33 na način da se njihova ukupna dužina može ravnati. Na kraju motke 33 smješten je zglobov 36 sa pomičnim kolotom 35 i gornjim zubom 34. Između čvrstih dijelova 37 i 38 udešen je put u koso za pomični kolotur 35, da zub 34 kod stanovitog položaja nosioca zakvači za zub 39¹ zavora 39.

Komad drveta, koji se ima izraditi, smjesti se između klade 30, koja je na nosiocu 28, i provodnika 8, za tim se pomakne ručna poluga 27 prama stroju. Time je komad pritisnut između klade 30 i klinca 16, a u isto vrijeme, posredstvom spojne prečke 26, poluge 22 i kape 18 sa ležajem 21, zadržan je valjak 6, te je uporište prenešeno na čvrsto koljeno 25. U času, kada se komad upregne između klade 30 i klinca 16, stoji zub 39¹, zavora 39, ravno iznad zuba 34. U svrhu da se to za svaki slučaj može udesiti služi zapor na vijak 32, pomoću kojeg se daje regulirati položaj zuba 34 za svaku duljinu čepa. Ako

se poluga 27 pomiče dalje na lijevo (slika 2), pomiču se na lijevo i prevodnik 8 i nutarnji valjak 6 zajedno sa polugama 22 i 23, a posljedica je da noževi 10, 11 i 12 strše iz prevodnika i režu čep.

Čim započne rezanje čepa i zglob 36 sa prečkom 33 pomiče se na lijevo (slika 1), pomični kolotur 35 puži prama gore i dospije na čvrsti dio 37, te zub 34 zahvati iza zuba 39¹ i zatvori nosioc 28.

Kad je čep dogotovljen, pomakne se nosioc 28 ručnom polugom 27 natrag na desno (slika 1), zub 39 vuče za sobom zglob 36, pri čem se pomični kolotur 35 opet pomakne koso dolje, zub se 34 otkvači, nosioc postane slobodan i sam se miče dalje natrag.

Pri pomicanju nosioca 28 natrag (na desno) pomakao je zapor 29 sa sobom zglob 36 na desno (slika 1), usled čega se poluga 22 i valjak 6 pomaknu natrag, a u času, kad se je nosioc 28 oslobodio zuba 34 došao je prevodnik 8 do preko kraja noževa (položaj u slici 1 i 5) te gotov čep slobodno ispada.

Patentni zahtevi:

1. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva, sa noževima prema osovinu glave noževa koso smještenim, koji su kroz konični aksialno pomični prevodnik prama sebi paralelno pomični, naznačen time, da su koso stojeći noževi drškama odgovarajućeg oblika 10¹ pričvršćeni u utorima ili rašljastim urezima glave noževa, kojih površine stoje vertikalno prama noževima, tako da su noževi kod izbacivanja gotova čepa sigurno zadržani.

2. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva, u zahtevu pod 1, naznačen time, da je klin 16, što zahvaća u komad što se obrađuje, smješten na valjku 15, koji siže preko

prevodnik 8, na način da se izbjegava trenje između komada što se obrađuje i prevodnika.

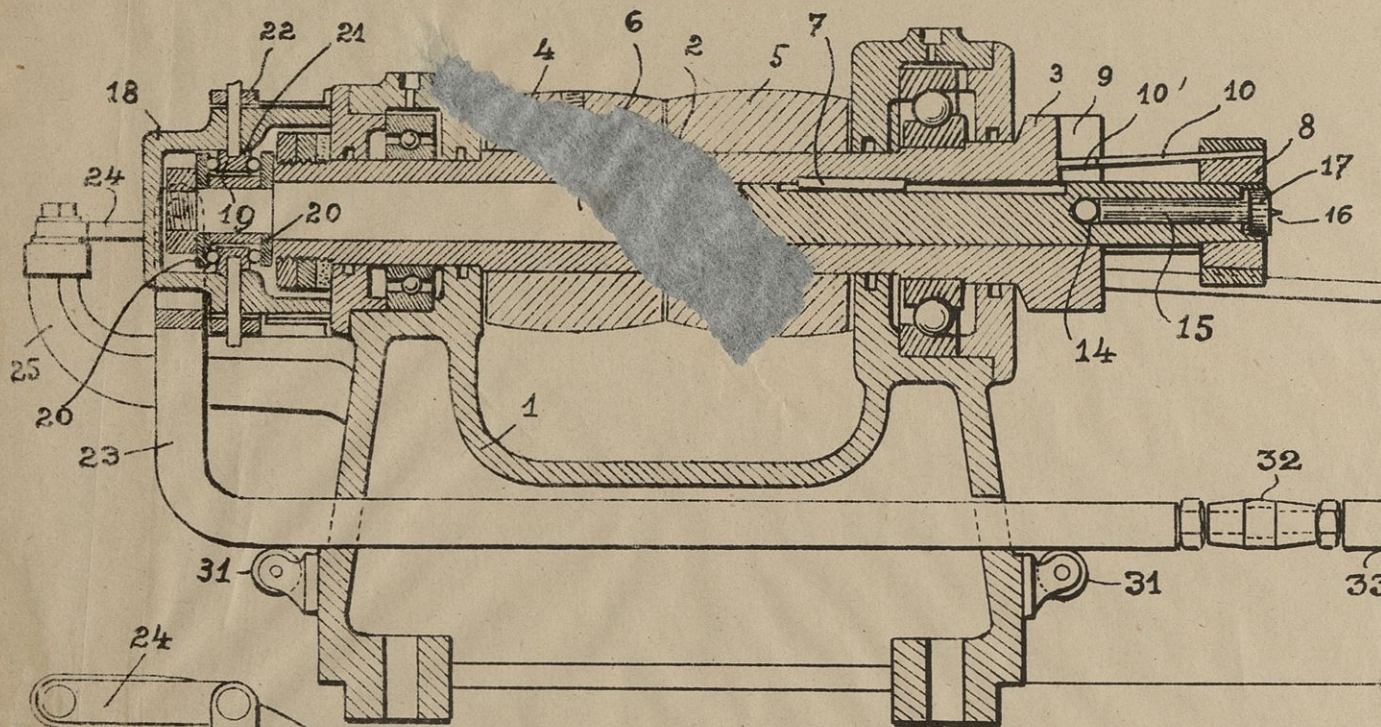
3. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva u zahtevu pod 1, naznačen time, da je valjak 6, koji nosi prevodnik 8, tjeran radnim šupljim vretenom 2, na kojem je glava noževa, te da je valjak 6 spojen sa spravom za zatvaranje 34, koja zatvori nosioc neposredno prije početka rezanja i koja, kod pomicanja nosioca natrag pomakne prevodnik u prvašnji položaj.

4. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva u zahtevu pod 3, naznačen time, da je valjak 6 posredstvom račljaste poluge 23 spojen sa zglobom 36 tako, da se može po volji ravirati, a da je zglob u obliku kuke ili ima zub 34, te je pomicanjem u kosom smjeru doveden sa nosiocem u zahvat ili izvan zahvata.

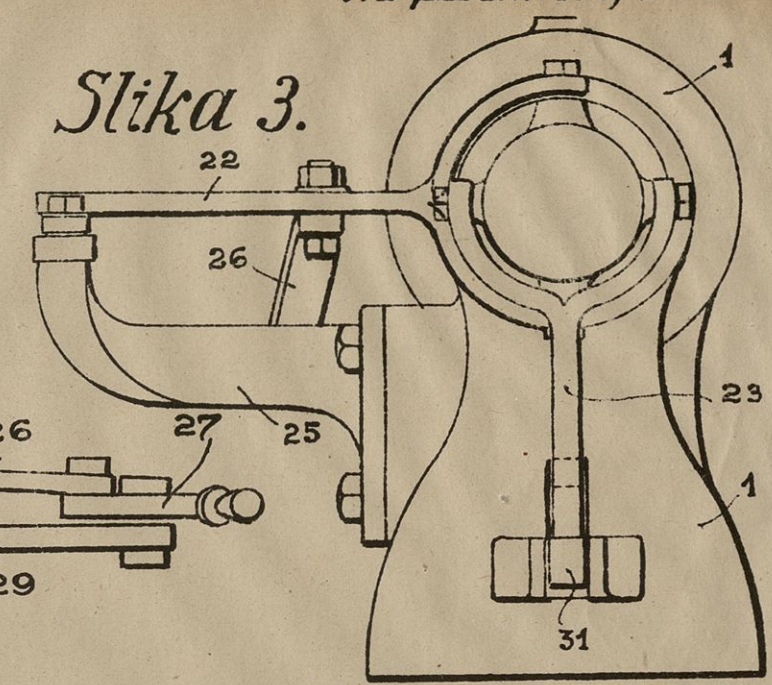
5. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva u zahtevima 1—4, naznačen time, da su između nosioca i valjka 6, koji nosi prevodnik 8, smještene prečke i dizalo, koji kod pomicanja nosioca pritiskuju komad što se obrađuje na klin 16, sve dotle, dok se prevodnik 8 ne pomakne natrag do preko kraja noževa, kada se nosioc oslobodi zapora, te gotov čep ispadne.

6. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva u zahtevu pod 5, naznačen time, da je čvrsta uporna tačka cijelog dizala i prečaka za sve vreme pomicanja nosioca napred i natrag prenešena na jedan čvrsti dio stroja, od prilike na koljeno 25.

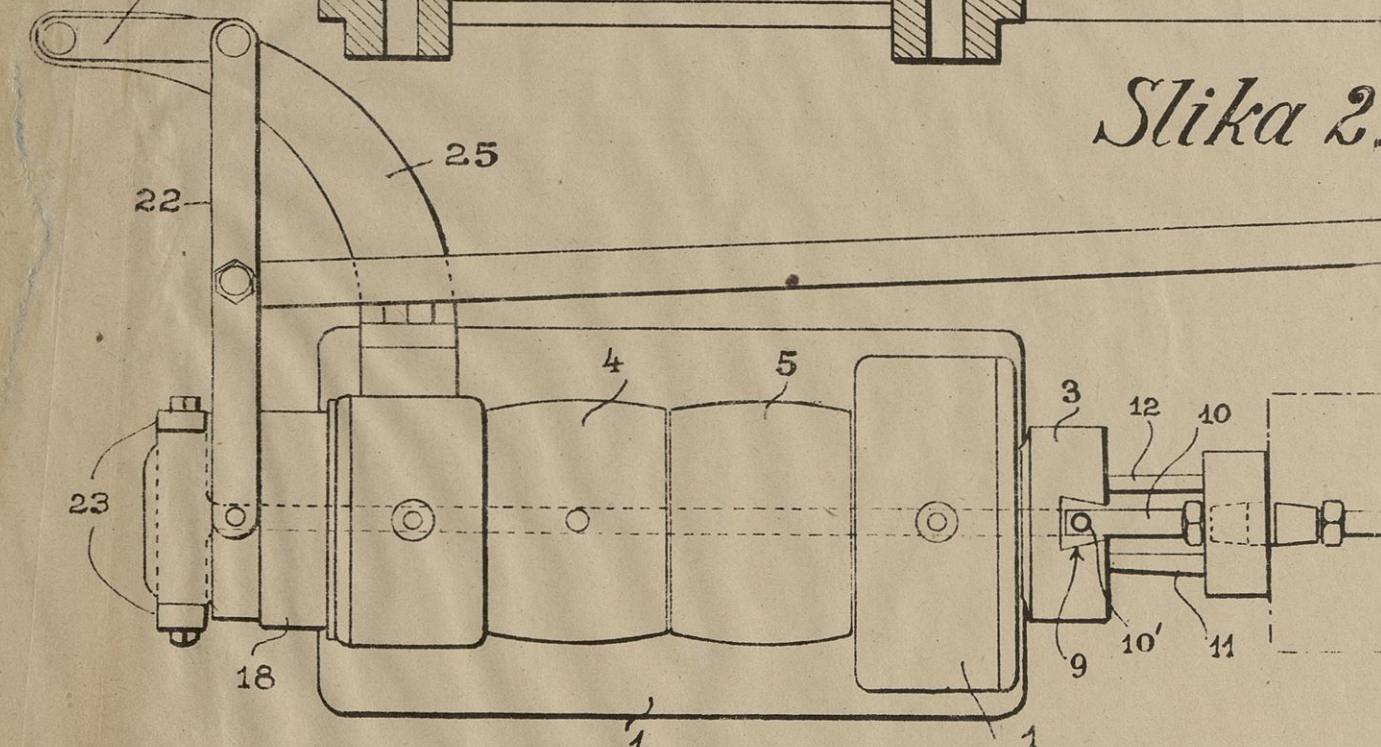
7. Stroj za izradbu čepova iz poprečnog drva u zahtevima 1—6, naznačen time, da kapa 18 nepokretno smještena na valjku 6 posredstvom ležaja na krugle 21, spojena je s jedne strane sa prečkama i držalom a s druge strane sa zaporom nosioca.

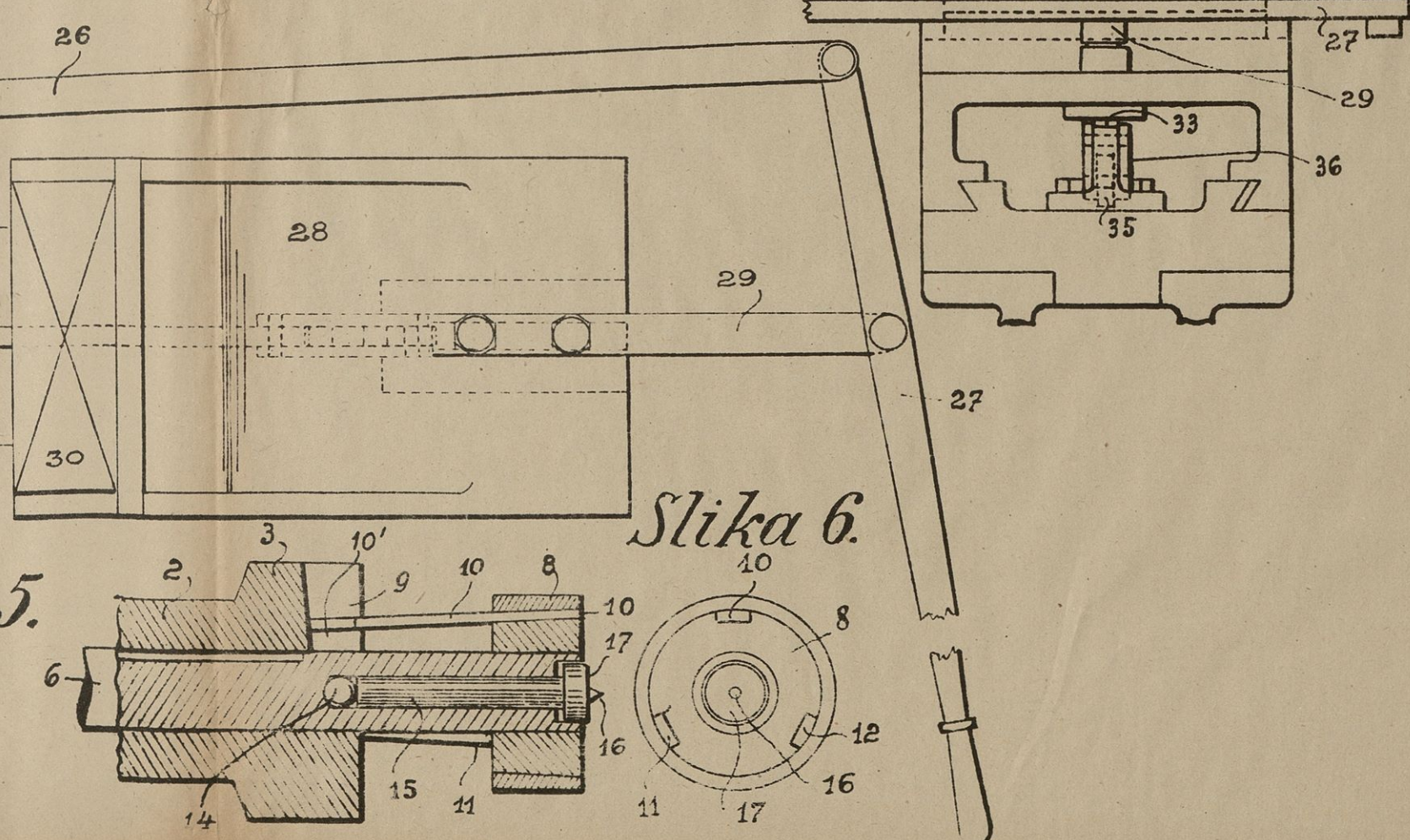
Slika 1.

Slika 3.

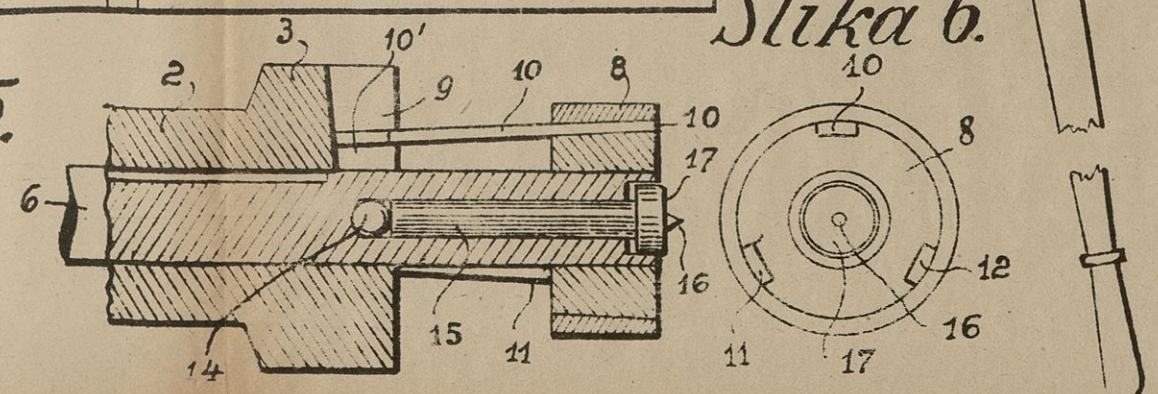

Slika 2.

Slika 4.

Slika 5.

Slika 6.

